

Saimaan ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysala, Lappeenranta
Sosionomi (AMK)

Sara Huttunen, Juuli Jokela ja Ilona Koskinen

Huoltajat Lappeenrannan kaupungin avoimien varhaiskasvatuspalveluiden kehittäjinä

Opinnäytetyö 2018

Tiivistelmä

Sara Huttunen, Juuli Jokela ja Ilona Koskinen
Huoltajat Lappeenrannan avoimen varhaiskasvatuksen kehittäjinä, 30 sivua, 3 liitettä
Saimaan ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysala, Lappeenranta
Sosiaalialan koulutusohjelma
Sosionomi AMK
Opinnäytetyö 2018
Ohjaajat: Lehtori Minna Koponen, Saimaan ammattikorkeakoulu

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Lappeenrannan avoimien varhaiskasvatuspalveluiden laatua huoltajien näkökulmasta. Opinnäytetyön pääta-voitteena on antaa Lappeenrannan kaupungin varhaiskasvatuksen suunnittelijoille tietoa palveluiden laadusta ja tuoda esille mahdollisia kehittämiskohteita. Opinnäytetyö on rajattu koskemaan Lappeenrannan avoimien varhaiskasvatuspalveluiden yksiköitä, joissa tarjotaan avoimen päiväkodin sekä leikkikerhon toimintaa toimintakaudella 2017–2018.

Avoimen päiväkodin sekä leikkikerhon kyselylomakkeet toimitettiin Lappeenrannassa kolmeen molempia avoimia varhaiskasvatuspalveluita tarjoavaan yksikköön. Kyselylomakkeeseen vastaaminen oli huoltajille vapaaehtoista ja vastaajat pysyivät anonyymeina. Kyselylomakkeilla selvitettiin huoltajien mielipiteitä Lappeenrannan avoimien varhaiskasvatuspalveluiden laadusta. Miten avoimien päiväkotien palvelut toimivat huoltajien mielestä? Mikä toiminnassa on huoltajien mielestä hyvää? Missä olisi vielä kehitettävää? Kyselylomakkeet analysoitiin hyödyntämällä sekä kvantitatiivista SPSS-järjestelmää ja kvalitatiivista sisällönanalyysia. Aineiston yhtenäistämiseksi käytettiin teemoittelua.

Tutkimustulosten perusteella voidaan todeta huoltajien olevan yleisesti tyytyväisiä Lappeenrannan kaupungin tarjoamiin avoimiin varhaiskasvatuspalveluihin. Avoin päiväkotiki ja leikkikerho tuovat huoltajien ja lasten arkeen lisää sisältöä ja rutiineita. Avoimien varhaiskasvatuspalveluiden hyödyntäminen antaa huoltajille vertaistukea ja lapsille mahdollisuuden saada ikäistään seuraa.

Asiasanat: avoin varhaiskasvatus, avoin päiväkotiki, leikkikerho, kasvatusyhteistyö

Abstract

Sara Huttunen, Juuli Jokela and Ilona Koskinen
Caretakers as Developers of Open Early Childhood Education in the City of
Lappeenranta, 30 pages, 3 appendices
Saimaa University of Applied Sciences
Health Care and Social Services, Lappeenranta
Bachelor of social services
Bachelor's Thesis 2018
Instructor(s): Minna Koponen, Senior Lecturer, Saimaa University of Applied
Sciences

The purpose of this thesis was to determine how the caretakers see the quality of open early childhood education in the city of Lappeenranta. The main purpose of this thesis was to provide information to the early childhood education designers about the quality of the services and propose possible development ideas. This thesis is limited to the units of the open early childhood education services in Lappeenranta, which offer both open kindergarten and playgroup activities in operating period 2017-2018.

The questionnaires were divided for both open early childhood education and playgroup activities, and were delivered to three open early childhood education service units that offer both forms of activity. The parents responded to the survey anonymously and they were told about the voluntary participation. The purpose of the questionnaire was to discover parents' opinions on the quality of early childhood education in Lappeenranta. How do the open kindergarten services work in the view of the caretakers? Which services does the caretaker/parents feel good? What should be improved? The material gathered from the questionnaires were analyzed utilizing both quantitative the SPSS-system and qualitative content analysis. Theming was used to unify the material.

Based on the results of the research, it can be stated that caretakers are generally satisfied with the open early childhood education services provided by the City of Lappeenranta. Both open kindergarten and playgroup activities add content and routines to the daily lives of both children and caretakers. Utilizing open early childhood education agreement caretakers peer support and for the children to have an opportunity to have playmates of the same age.

Keywords: open childhood education, open kindergarten, playgroup, educational partnership

Sisällys

1	Johdanto	5
2	Avoim varhaiskasvatus varhaiskasvatuksen palveluna	6
2.1	Avoim varhaiskasvatus	7
2.2	Avoimien varhaiskasvatuspalveluiden moninaisuus	7
3	Kasvatusyhteistyö	10
3.1	Kasvatusyhteistyö avoimessa varhaiskasvatuksessa	11
3.2	Kasvatusyhteistyö Lappeenrannan avoimessa varhaiskasvatuksessa	12
4	Opinnäytetyön tarkoitus ja toteutus	13
4.1	Toteutus	14
4.2	Aineiston analysointi	15
4.3	Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys	16
5	Tutkimustulokset	18
5.1	Kyselyyn vastanneiden taustatekijät ja lasten ikäjakauma	19
5.2	Huoltajilta saatu tieto palveluiden toiminnasta ja sisällöstä leikkikerhossa	20
5.3	Huoltajilta saatu tieto palveluiden toiminnasta ja sisällöstä avoimessa päiväkodissa	22
	Avoimen päiväkodin tuki perheelle	24
5.4	Avoimen päiväkodin ja leikkikerhon yhteisiä toiveita ja ajatuksia	24
6	Yhteenveto ja pohdinta	27
	Kuviot	30
	Taulukot	30

Liitteet

Liite 1 Saatekirje

Liite 2 Leikkikerhon kyselylomake

Liite 3 Avoimen päiväkodin kyselylomake

1 Johdanto

Suomessa jokaisella alle kouluikäisellä lapsella on oikeus saada ja osallistua varhaiskasvatukseen. Lapsen huoltajilla on kuitenkin oikeus päättää, osallistuvatko heidän lapsensa varhaiskasvatukseen vai ei. Avoimet varhaiskasvatuspalvelut, kuten esimerkiksi avoin päiväkotitoiminta ja leikkikerhot tarjoavat yhden matalan kynnyksen mahdollisuuden perheille ja heidän lapsilleen osallistua ohjattuun toimintaan. Palvelu täydentää siten muita varhaiskasvatuksen muotoja.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Lappeenrannan kaupungin avoimien varhaiskasvatuksen palveluiden, kuten avoimen päiväkodin ja leikkikerhon toiminnan laatua käyttäjien näkökulmasta. Lappeenrannan kaupunki tarjoaa toimintakaudella 2017-2018 avointa varhaiskasvatusta viidessä eri yksikössä, Lauritsalassa, Leirissä, Sammonlahdessa, Voisalmessa ja Lappeen päiväkodissa.

Opinnäytetyön teoriaosassa käsittelemme avointa varhaiskasvatusta, sen laatua, toimintaa ja sisältöä Lappeenrannassa. Tämän lisäksi kuvaamme huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön tärkeyttä laadukkaassa varhaiskasvatuksessa. Opinnäytetyössä nostetaan esille myös kasvatusyhteistyön merkitystä avoimessa varhaiskasvatuksessa.

Opinnäytetyön aihe on hyvin ajankohtainen varhaiskasvatuksen ympärillä tapahtuvien muutosten takia. Kunnalliset sekä avoimet varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat toiminnallaan tärkeän lisän monen suomalaisen perheen arkeen. Opinnäytetyön aiheena avoin varhaiskasvatus on vielä melko tuntematon, sillä avoin varhaiskasvatus hakee vielä omaa paikkaansa varhaiskasvatuspalveluissa. Aiheesta ei löydy ajantasaiseen lainsäädäntöön kohdistuvia tutkimuksia Lappeenrannan kaupungin alueelta. Opinnäytetyömme aiheen suuntaaminen avoimen varhaiskasvatuksen laatuun ja sisältöön on tärkeää monille palveluita käyttäville perheille, samalla ajankohtainen aihe meille tulevana varhaiskasvatuksen ammattilaisina.

2 Avoin varhaiskasvatus varhaiskasvatuksen palveluna

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. (Opetushallitus 2017.) Varhaiskasvatusympäristön laatu on merkityksellinen lapsen kehityksen ja oppimisen kannalta (Karila 2006, 40). Varhaiskasvatuksen laadun määrittelyn pohjana ovat varhaiskasvatuslaki (Varhaiskasvatuslaki 36/1973) ja asetus lasten päivähoidosta (239/1973), jotka määrittävät varhaiskasvatukselle lähtötason ja minimivaatimukset (Keskinen & Virjonen 2004,159).

Varhaiskasvatuslaki koskee päivähoitoa, perhepäivähoitoa ja muita varhaiskasvatusta tarjoavia palveluita, kuten myös avointa varhaiskasvatusta ja leikkikerhotoimintaa. Varhaiskasvatuslaki velvoittaa järjestämään *lasten päivähoidon siten, että se tarjoaa lapsen hoidolle ja kasvatukselle sopivan hoitopaikan ja jatkuvan hoidon sinä vuorokauden aikana, jona sitä tarvitaan* (Varhaiskasvatuslaki 36/1973). Lasten päivähoitoa koskevassa asetuksessa on säädetty henkilökunnan kelpoisuusvaatimukset sekä työntekijöiden ja lasten suhdeluista ja esimerkiksi päivähoitohakemuksen käsittelyyn ja hakuaikoihin liittyviä asioita sekä tietoa päivähoidon hoitoajoista. (Asetus lasten päivähoidosta 239/1973).

Varhaiskasvatusta voidaan järjestää myös muuna varhaiskasvatuksena sille varatussa paikassa. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa yhtenä varhaiskasvatuksen muotona mainitaan erilainen avoin toiminta. Avoimet varhaiskasvatuspalvelut määritellään muuksi varhaiskasvatustoiminnaksi. (OPH Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016, 17.)

Vuonna 2016 tuli voimaan uusi Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (OPH Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016), jonka tavoitteena on edistää yhdenvertaista ja laadukasta varhaiskasvatuksen toteutumista. Uudistuksien lähtökohtina ovat olleet lasten kasvuympäristöjen ja varhaiskasvatuksen toimintaympäristöjen muutokset. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ohjaavat varhaiskasvatuksen laadun ja toteutuksen kehittämistä valtakunnallisella, paikallisella ja

lapsen henkilökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman tasolla. Kunta laatii valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden pohjalta paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma voidaan laatia kaikkia toimintamuotoja koskevaksi (päiväkoti, perhepäivähoito ja muu varhaiskasvatus) tai kullekin toimintamuodolle erikseen.

Paikallisten varhaiskasvatussuunnitelmien pohjalta jokainen varhaiskasvatusta tarjoava yksikkö laatii vielä oman varhaiskasvatussuunnitelman oman yksikkönsä tarpeisiin. Laadittaessa lasten henkilökohtaisia varhaiskasvatussuunnitelmia niitä peilataan yksikkökohtaiseen varhaiskasvatussuunnitelmaan (OPH Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016, 9.)

2.1 Avoin varhaiskasvatus

Avoimesta varhaiskasvatuksesta on 1970-luvulta käytetty yleisesti nimitystä leikkitoiminta. (Laki lastenpäivähoidosta 36/1973). Leikkitoiminta kehitettiin täydentämään varsinaisia päivähoiton muotoja. *Vuonna 1984 leikkitoiminnan muodot ryhmiteltiin leikkipuistoihin, leikkikerhoihin, leikkivälinelainaamoihin ja avoimiin päiväkoteihin. 2000-luvulle tultaessa on ryhdytty käyttämään yleiskäsitettä avoin varhaiskasvatus.* (Alila & Portell 2008, 12.)

Varhaiskasvatuslaissa (1973/36) määritellään, että varhaiskasvatusta voidaan järjestää myös muuna varhaiskasvatuksena sille varatuissa tarkoituksenmukaisissa tiloissa kuten päiväkotihoidona, perhepäivähoitona, leikkitoimintana tai muuna päivähoitotoimintana (Laki lastenpäivähoidosta 36/1973). Avoimien varhaiskasvatuspalveluiden määrittäminen ei ole helppoa, sillä toimintaa määritellään ja toteutetaan eri tavoin alueellisista ja kunnallisista tarpeista riippuen. Tämän lisäksi alueellisiin eroihin vaikuttavat toimintamuotojen moninaisuus, joka osaltaan tuo haasteita toiminnan määrittelyyn. (Alila & Portell 2008, 12.)

2.2 Avoimien varhaiskasvatuspalveluiden moninaisuus

Avoimia varhaiskasvatuspalveluita järjestetään Suomessa eri kaupungeissa ja kunnissa hyvin eri tavoin. Toteutus vaihtelee, sillä kunnat eivät ole velvollisia järjestämään avoimia varhaiskasvatuspalveluita. (OPH Varhaiskasvatussuunnitel-

man perusteet 2016, 14.) Tässä luvussa haluamme kuvata avoimen varhaiskasvatuksen erilaisia käytänteitä Suomessa. Olemme koonneet taulukkoon 1. Porvoon, Vaasan ja Rovaniemen avoimen varhaiskasvatuksen palveluita ja sisältöä ja peilaamme keskenään näitä tarjottuja palveluita Lappeenrannan kaupungin tarjoamiin palveluihin (Taulukko 1.). Kyseiset paikkakunnat valikoituivat maantieteellisin perustein, sillä halusimme nähdä, miten erilaista avoin varhaiskasvatus on eri puolilla Suomea.

Avoimen varhaiskasvatuspalvelun tuottaja	Toiminta ja sisältö	Osallistuminen	Maksu
Porvoon kaupunki	Perhekahvilat, perhepuisto, vertaistukiryhmä, avoin päiväkotijäsenleikki, leikkikerhotoiminta, babytreffit alle 1,5-vuotiaille	Max 3krt viikossa	Kiinteä kuukausimaksu
Vaasan kaupunki	Avoin päiväkotijäsenleikki, aamu- ja iltapäiväkerhoja, vanhemmille erilaista toimintaa	Ei rajausta	Kiinteä kuukausimaksu
Rovaniemen kaupunki	Avoin päiväkotijäsenleikki ja varhaiskasvatusero- ja painotettuja kerhoja, vauvavoimaa päivä	Kerhot kokonutuvat 2krt viikossa	Maksutonta
Lappeenrannan kaupunki	Avoin päiväkotijäsenleikki ja leikkikerhotoiminta	Ei rajausta	Maksutonta

Taulukko 1. Avoin varhaiskasvatus ja erilaiset käytänteet

Porvoon avoimiin varhaiskasvatuspalveluihin kuuluu erilaisia perhekahviloita, kaikkien vapaassa käytössä olevia perhepuistoja ulkoleikkivälineineen, vertaistukiryhmä ja painottunutta kerhotoimintaa, kuten esimerkiksi ulkoilupainotteinen metsäkerho avoimen päiväkodin ja leikkikerhotoiminnan lisäksi. Porvoon kaupunki on rajannut kerhojen käyttöoikeuden maksimissaan kolmeen kertaan viikossa. Muutamissa ryhmissä on kiinteä kuukausimaksu. Tarjolla on myös alle 1,5-vuotiaille ja heidän huoltajilleen suunnattu Babytreffis. (Porvoon kaupunki 2016.)

Vaasan kaupungin avoimiin varhaiskasvatuspalveluihin kuuluu avointa päiväkotitoimintaa sekä kerhotoimintaa. Vaasassa on tarjolla aamu- sekä iltapäiväkerhoja. Vanhemmille on tarjolla myös erilaista toimintaa tuote-esittelyistä asiantuntijavierailuihin. Vaasan kaupungilla on kerhoihin kiinteä kuukausimaksu. (Vaasan kaupunki 2017.)

Rovaniemellä avoimet varhaiskasvatuspalvelut pitävät sisällään avoimen päiväkodin ja varhaiskasvatuskerhojen lisäksi Vauvavoimaa päivän, sekä kerhojen toiminnassa on erilaisia painotuksia. Rovaniemen kaupungin varhaiskasvatuskerhot ovat maksuttomia, kerhot kokoontuvat kaksi kertaa viikossa. (Rovaniemen kaupunki 2017.)

Lappeenrannan kaupungin tarjoamissa avoimissa varhaiskasvatuspalveluissa on yhtäläisyyksiä muihin kaupunkeihin verrattuna, kuten esimerkiksi leikkikerhot ja avoimet päiväkodit. Sen sijaan eroja löytyy etenkin palvelujen maksullisuudesta sekä käyntikertojen määrästä. Lappeenranta ei ole rajannut lapsen viikko-kohtaisia käyntikertoja ja avoimien varhaiskasvatuspalveluiden hyödyntäminen on maksutonta. Tämän lisäksi Lappeenrannassa vauvoille suunnattu toiminta on vielä suunnittelun ja harkinnan alla, kun esimerkiksi Rovaniemellä ja Porvoossa järjestetään jo vauvoille suunnattua toimintaa. Yllä mainituista kaupungeista Rovaniemi oli Lappeenrannan lisäksi ainut maksutonta palvelua järjestävä kaupunki, mutta Rovaniemelläkin viikkokohtainen käyntimäärä on rajattu kahteen kertaan viikossa. Porvoossa ja Vaasassa toiminta on maksullista ja Porvoossa käyntikerrat on rajattu kolmeen kertaan viikossa. Vaasassa käyntikertoja ei ole rajoitettu.

3 Kasvatusyhteistyö

Yhteistyö huoltajien kanssa on keskeisessä asemassa varhaiskasvatuksessa. Tavoitteena on, että huoltajat ja henkilöstö sitoutuvat yhteistyöhön, sillä sen avulla pystytään edistämään lapsen terve ja turvallinen kasvu sekä kehitys ja oppiminen. Yhteistyötä tukevat luottamus, tasa-arvoinen vuorovaikutus ja keskinäinen kunnioitus. Varhaiskasvatuksen henkilöstöltä edellytetään aktiivisuutta ja aloitteellisuutta, jotta yhteistyö olisi vuorovaikutuksellista ja tukisi lapsen yksilöllisiä tarpeita. (OPH Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016, 33.)

Laadukas varhaiskasvatus syntyy varhaiskasvattajien ja huoltajien yhteisistä tavoitteista, toiminnasta, liikkumisesta eri varhaiskasvatus muotojen rajojen yli sekä jatkuvasta neuvottelusta rinnakkaisten toimintakontekstien välillä, kuten esimerkiksi varhaiskasvatuksen ja neuvolan välinen yhteistyö. (Nummemmaa 2004, 89). Tämä tarkoittaa sitä, että laadun määrä varhaiskasvatuksessa ei ole vakio, vaan se on yksikkökohtaisesti määriteltävissä, eli jokainen yksikkö vastaa omien palveluidensa laadukkuudesta.

Laadukkaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on mahdollistaa pienelle lapselle hänen kehitystään tukeva, hyvä ja turvallinen kasvuympäristö. Tämän lisäksi tavoitteena on tukea perhettä/huoltajaa esimerkiksi työelämään paluussa. Kasvattajien ja huoltajan hyvä yhteistyö takaa huoltajalle hänen lapsensa hyvinvoinnin päivän aikana. Laadukas varhaiskasvatus takaa mahdollisuuden hyvälle kasvu- alustalle ja oppimisympäristölle lapsen näkökulmasta. (OECD 2018, 4, 5.)

Kasvatusyhteistyö on korvannut käsitteen kasvatuskumppanuus huoltajien ja varhaiskasvatuspalveluiden työntekijöiden suhdetta kuvattaessa. Kasvatustyöhön liittyvistä arvoista, tavoitteista ja vastuista keskustellaan sekä henkilöstön kesken että huoltajien kanssa. Yhteistyö on vuorovaikutteista ja edellyttää varhaiskasvatuksen henkilöstöltä aloitteellisuutta ja aktiivisuutta. Yhteistyössä huomioidaan perheiden moninaisuus, lasten yksilölliset tarpeet sekä huoltajuuteen ja vanhemmuuteen liittyvät kysymykset. (OPH Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016, 33.)

3.1 Kasvatusyhteistyö avoimessa varhaiskasvatuksessa

Kasvatusyhteistyön lähtökohdat ovat varhaiskasvatuksen kaikissa toimintamuodoissa samat (Koskela & Pusa 2014, 14). Avoimessa varhaiskasvatuksessa korostuvat kasvatusyhteistyössä muodostuva tuki sekä huoltajien mahdollisuus olla mukana vaikuttamassa avoimen varhaiskasvatuksen palveluihin, sillä toiminnassa ei ole yhtä ja ainuttakaan oikeaa toteutustapaa.

Hyvä varhaiskasvatus muodostuu kolmesta tahosta: huoltajasta, lapsesta ja varhaiskasvattajasta. Tavoitteena varhaiskasvatuksella on varhaiskasvatuspalveluiden piirissä olevien lasten huoltajien tukeminen kasvatustehtävissä ja lapsen tasapainoisen kehittymisen edistäminen. (Keskinen & Virjonen 2004, 14).

Huoltajien kanssa on tärkeää jakaa lapsen päivittäiset tapahtumat ja kokemukset, siten saadaan lapsen huoltajat osalliseksi lapsen arjen tapahtumiin varhaiskasvatuksessa. Lapsen arjesta tehdyt havainnot turvaavat lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin. Huomioista on tärkeää kertoa myönteisesti ja kannustavasti. (OPH Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016, 33.)

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten huoltajille on annettava mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin (Varhaiskasvatuslaki 36/1973). Lapsen ensisijainen kasvatusoikeus ja vastuu ovat lapsen huoltajilla. Lapsen huoltajat ovat oman lapsensa asiantuntijoita ja siksi onkin tärkeää, että jokaisen huoltajan oma näkemys huomioidaan lapsen varhaiskasvatusta järjestettäessä. (Keskinen & Virjonen 2004, 81.)

Yhteistyö huoltajien kanssa vahvistuu portaittain, pienin askelin kohti toimivampaa yhteistyötä. Yhteistyön vahvistumisen edellytyksenä on, että kasvattajien ammatillinen näkemys ja huoltajien oma näkemys lapsesta ovat yhteneviä. Sisällöltään huoltajien ja henkilöstön tiedot lapsesta ja taidot toimia kasvattajana ovat erilaisia, mutta tasavertaisia ja ne yhdistyvät lapsen hyvinvointia kannattelevalla tavalla. Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä on vastuu siitä, että kasvatusyhteistyö sisällytetään perheiden ja henkilöstön yhteistyöhön, ja tavoitteena on, että luottamuksen, tasavertaisen vuorovaikutuksen ja kunnioituksen kautta huoltajat sekä henkilöstö pystyvät ilmaisemaan välittömästi huolensa, jos niitä ilmenee. (Koskela & Kekkonen 2006, 11, 17.)

Vuorovaikutukselliselle kasvatusyhteistyölle kuuntelu, liittyminen, voimaantuminen, jaettu oppiminen, huolenpito, hienotunteisuus, palaute ja yksilöllisyys ovat ominaisia piirteitä (Kekkonen 2012. 59). Kasvatusyhteistyötä huoltajien kanssa voidaan lähteä rakentamaan päivähoidon aloituskäynneillä, päivittäisissä kohtaamisissa, vanhempainilloissa ja kasvatuskeskusteluissa. Kaikki kohtaamiset tulee kuitenkin järjestää dialogisesti, niin että yhteinen ymmärrys lapsen hyvästä huolenpidosta ja hoidosta saavutetaan. (THL 2017.)

Vertaisryhmien kautta saatava korvaamaton tuki ja avosylin vastaanottava ilmapiirot ovat keskeisiä asioita luottamuksen ja sitoutumisen herättämisessä. Avoimessa varhaiskasvatuksessa huoltajille avautuu mahdollisuus tavata vertaisiaan. Huoltajien on helpompi jakaa ja avata omia tunteitaan sellaisten ihmisten parissa, jotka ovat mahdollisesti kohdanneet samanlaisia pulmia. Huoltajat kokivat luottamuksellisen keskusteluyhteyden saavuttamisen vertaisryhmien arvokkaimpana antina. Kasvattajilla on suuri rooli lisätessään huoltajien luottamusta itseensä kasvattajana. (Aro, Eklund, Laakso, Lajunen, Katajamäki & Poikkeus 2002, 159, 170, 177.)

3.2 Kasvatusyhteistyö Lappeenrannan avoimessa varhaiskasvatuksessa

Lappeenrannan kaupunki tarjoaa avoimia varhaiskasvatuspalveluita perheille, joiden lapsilla ei ole tarvetta joka- tai kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen. Lappeenrannan kaupunki tarjoaa avoimia varhaiskasvatuspalveluita avoimen päiväkodin sekä leikkikerhon toimintaa. (Peda.net 2017.) Lappeenrannan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma ohjaa avoimien varhaiskasvatuspalveluiden toimintaa. *Toiminta on maksutonta ja tarkoitettu kaikille sekä kunnallisen että kunnan tukeman varhaiskasvatuksen ulkopuolella oleville alle kouluikäisille lapsille, heidän vanhemmilleen ja hoitajilleen.* (Lappeenrannan kaupunki 2017.)

Toiminnan tavoitteena on tarjota lapsille monipuolisesti ohjattua toimintaa sekä opettaa lapsille ryhmässä toimimisen taitoja. Lappeenrantalaisissa päiväkodeissa suositaan karjalaistaustaisia kasvatusperinteitä, eli lasta huomioidaan myönteisesti esimerkiksi kehumalla ja kiittämällä häntä toteuttamistaan tehtävistä ja saavutuksista. Lappeenrantalaisissa päiväkodeissa myös huumorilla ja leikki-

mielisyydellä on suuri paikka jokapäiväisessä arjessa. Karjalaisten kasvatuserinteiden hyödyntämisellä taataan lapsille myös tietoa kulttuuriperinnöstä ja alueen kattavasta historiasta. (Lappeenrannan varhaiskasvatussuunnitelma 2017, 8.)

Leikkikerhojen tarkoituksena on herätellä lasta uuden oppimiseen, tukea itsenäistymiseen sekä itsetunnon kehittymiseen. Leikkikerho tukee myös kasvatustyötä perheissä (Lappeenrannan kaupunki 2017.) Toimintakaudella 2017-2018 Lappeenrannan kaupunki järjestää avoimia varhaiskasvatustilaisuuksia viidessä toimipisteessä; Lauritsala, Leiri, Sammonlahti, Voisalmi sekä Lappeen päiväkoti (Peda.net 2017).

Avoin päiväkoti antaa lapsiperheille paikan, jossa on mahdollista viettää aikaa samassa elämäntilanteessa olevien perheiden kanssa. Tavoitteena on tukea vanhemmuutta sekä antaa vertaistukea lapsen kehityksen seuraamisessa. Avoin päiväkoti tarkoituksena on toimia yhdessä leikkien, laulaen sekä askarrellen. Erilaisten ohjattujen toimintojen ja retkien lomassa on huoltajilla mahdollisuus keskusteluun ja vuorovaikutukseen henkilöstön ja huoltajien kanssa. (Lappeenranta 2017.)

Kasvattajat suunnittelevat perhekohtaiset yhteistyömuodot yhdessä lapsen huoltajien kanssa. Jokaisen perheen tarpeet tulisi ottaa huomioon yksilöllisesti ja näiden huomioiden pohjalta suunnitella kaikille sopiva yhteistyömuoto. Jokainen yksikkö suunnittelee varhaiskasvatuksen vuosisuunnitelmassa toimintatavat, jotka näkyvät kasvatusyhteistyössä huoltajia osallistavina tekijöinä. Huoltajilta kerätään myös säännöllisesti palautetta ja kehittämisideoita, esimerkiksi asiakastytyväisyyskyselyiden avulla. (Lappeenrannan varhaiskasvatussuunnitelma 2017, 31.)

4 Opinnäytetyön tarkoitus ja toteutus

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Lappeenrannan kaupungin, Lauritsalan, Leirin sekä Sammonlahden avointen päiväkotien ja leikkikerhojen toiminnan laatua palveluiden käyttäjien näkökulmasta. Keskeisimpinä tarkastelun kohteina ovat palveluiden toimivuus ja sisältö.

Aineisto on kerätty kyselynä huoltajilta, jotka käyttävät Lappeenrannan kaupungin avointen päiväkotien ja leikkikerhojen toimintaa Lauritsalassa, Leirissä sekä Sammonlahdessa. Jokaisessa edellä mainitussa yksikössä järjestetään molempia palveluita.

Tutkimuskysymykset ovat:

- Miten avoimien päiväkotien palvelut toimivat huoltajien mielestä?
- Mikä toiminnassa on huoltajien mielestä hyvää?
- Missä olisi vielä kehitettävää?

Näiden tutkimuskysymysten avulla tavoitteenamme on selvittää, miten Lappeenrannan kaupungin tarjoamaa avointa varhaiskasvatusta tulisi kehittää. Tavoitteena on tuottaa tietoa palveluiden käyttäjien mielipiteistä ja tuottaa sitä kautta hyödynnettävää tietoa Lappeenrannan kaupungille.

4.1 Toteutus

Idea opinnäytetyöhön tuli Lappeenrannan kaupungilta keväällä 2017, jonka jälkeen otimme yhteyttä Lappeenrannan varhaiskasvatuksen suunnittelijaan. Tapasimme muutamaan otteeseen kevään ja syksyn 2017 aikana ja saimme selkeän ohjeistuksen siitä, millaista tietoa Lappeenrannan kaupunki haluaa palveluistaan kerätä. Teimme ohjeistuksien pohjalta erilliset kyselylomakkeet leikkikerhoille ja avoimille päiväkodeille. Kyselylomakkeiden mukana olivat saatekirjeet. Saatekirjeen tarkoituksena oli kertoa aiheesta ja herätellä vastaajan mielenkiintoa aiheeseen. Lappeenrannan varhaiskasvatuksen suunnittelija tarkasti ja hyväksyi saatekirjeen ja kyselylomakkeet. Tämän jälkeen haimme tutkimuslupaa, jonka saimme syyskuussa 2017.

Toteutimme opinnäytetyön strukturoituna eli lomakehaastatteluna. Kyselylomakkeen käyttö aineistonkeruumenetelmänä perustui Lappeenrannan kaupungin toiveeseen. Tavoitteena oli saada huoltajilta konkreettista tietoa siitä, miten avoimia varhaiskasvatuspalveluita tulisi kehittää. Teimme leikkikerhon- ja avoimen päiväkodin käyttäjille erilliset kyselyt. Avoimen päiväkodin kyselylomakkeessa oli yhteensä 13 kysymystä, joista neljä oli avoimia kysymyksiä. Avoimella kysymyksellä tarkoitetaan kysymystä, johon vastaaja voi kirjoittaa vapaasti ajatuksiaan.

Leikkikerhon kyselylomakkeessa oli yhteensä 14 kysymystä ja viisi niistä oli avoimia kysymyksiä. Loput kyselylomakkeen kysymykset olivat monivalintakysymyksiä, joihin laadimme valmiit numeroidut vastausvaihtoehdot, ja vastaajat eli huoltajat merkitsivät rastin tai rengastivat lomakkeesta valmiin vastausvaihtoehdon tai useampia vaihtoehtoja, jos niin oli ohjeistettu. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 198-199.)

Toimitimme kyselyt Lauritsalan, Leirin sekä Sammonlahden toimipisteisiin viikolla 40. Kävimme esittelemässä toimipisteissä työntekijöille ja vanhemmille opinnäytetyömme tarkoituksen ja kyselylomakkeet. Huoltajilla oli kolme viikkoa aikaa vastata kyselyihin, palautus oli viikolla 43. Yhteensä kyselyitä oli 158 kappaletta. Kyselylomakkeita toimitettiin yksiköihin työntekijöiden arvioiman määrällisen tarpeen mukaan. Saimme yhteensä 101 vastausta, joista yksi oli jätetty tyhjäksi.

4.2 Aineiston analysointi

Analysoimme kyselyiden tulokset marraskuussa 2017. Aineiston analyysiin käytimme sekä kvantitatiivisen eli määrällisen että kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen menetelmiä. SPSS-järjestelmää käytimme määrällisiin kysymyksiin ja sisällönanalyysia laadullisiin kysymyksiin, nämä valikoituivat käyttöömme niiden soveltuvuuden kannalta opinnäytetyötämme ajatellen. Numeeriset vastaukset oli helppo syöttää SPSS-järjestelmään ja sisällönanalyysi toimi menetelmänä avoimiin kysymyksiin, ja sen perusteella teemoittelimme vastaukset.

Aluksi avoimien päiväkotien sekä leikkikerhojen kyselylomakkeet numeroitiin juoksevin numeroin, ja jokainen numeerisesti merkittävä kysymys numeroitiin tallentamisen helpottamiseksi. Päädyimme numeroimaan myös jokaisen vastausvaihtoehdon, sillä se helpotti meidän työtämme vastausten siirtämisessä Microsoft Office Excel -ohjelmaan. Numeroidut kyselyvastaukset kirjasimme Excel-taulukoon, josta tieto oli helppo siirtää SPSS-järjestelmään. SPSS-järjestelmä tuotti meille annetuista arvoista valmiita kaavioita frekvenssitaulukoinnin avulla. *Taulukko muodostetaan taulukoimalla muuttujan eri arvojen frekvenssit. Frekvenssi taulukko esittää arvojen frekvenssi jakauman* (KvantiMOTV 2014). Lopuksi hyödynsimme Microsoft Office Word -ohjelmaa, jonka avulla tulokset oli mahdollista muokata visuaalisempaan muotoon.

Avoimien kysymysten aineistolle tehtiin laadullinen sisällönanalyysi, jolla tavoiteltiin ilmiön kuvausta yleisessä ja tiivistetyssä muodossa, kuitenkin kadottamatta niitä vivahteita, joita vastaajat aiheeseen liittivät (Tuomi & Sarajärvi 2002). Luimme vastaukset huolellisesti useampaan kertaan läpi ja teemoitimme kirjalliset vastaukset yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Laadullisessa sisällönanalyysissä aineisto ensin pirstotaan pieniin osiin, käsitteellistetään ja lopuksi järjestetään uudelleen uudenlaiseksi kokonaisuudeksi. (KvaliMOTV 2018.) Analysoinnin apuna käytimme taulukkoa, johon lajittelimme vastauksia samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia etsien. Tämän pohjalta muodostimme aineistolle teemoja. Yksinkertaisen ja selvän taulukon pohjalta kirjallisten tulosten muodostaminen helpotui.

Kvantitatiivisessa analyysissä perustana on etsiä säännönmukaisia tilastoja eri muuttujista, joiden arvot liittyvät toisiinsa. Aineiston keruussa käytetään usein tutkimuslomakkeita valmiine vastausvaihtoehtoineen. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa tutkitaan valittujen muuttujien välisiä syyseuraussuhteita, lainalaisuuksia sekä säännönmukaisuuksia. (Alasuutari 1999, 34–35, 37.) Analyysissä argumentoidaan lukujen ja niiden välisten eroavaisuuksien suhteita tilastollisten menetelmien avulla (Investopedia 2018).

Kvalitatiivisessa analyysissä on ideana ymmärtää tutkittavaa ilmiötä, ei niinkään mitata sitä tilastollisesti. Kvalitatiivisen aineiston tutkiminen voi olla haasteellisempaa ja enemmän aikaa vievää kuin kvantitatiivisen aineiston, sillä tutkittava asia on yleensä ilmiö eikä numeerinen tilasto. (Investopedia 2018.) Laadullisen tutkimuksen aineistoa voidaan käydä läpi tilastollisin menetelmin, mutta yleisimpinä menetelminä käytetään tyypittelyä, teemoittelua, diskurssianalyysia tai sisällön erittelyä. (Hirsjärvi ym. 2009, 224.) Tässä opinnäytetyössä olemme aineiston analyysissä hyödyntäneet sisällönanalyysia ja teemoittelua.

4.3 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys

Tutkimuksen tekoon liittyy monia eettisiä kysymyksiä jotka tutkijan on otettava huomioon. Hyvän tutkimuksen tekeminen niin, että eettiset näkökulmat tulevat riittävästi ja oikein huomioon otetuiksi, on vaativa tehtävä. (Hirsjärvi ym. 2009, 25, 27.)

Opinnäytetyön aihe tuli työelämästä ja aihe oli meille mielekäs. Aiheen mielekyyttä tuki juuri työelämälähtöisyys, kun tavoitteena oli avoimien varhaiskasvatustalvelujen kehittäminen. Tiivis yhteistyö Lappeenrannan kaupungin kanssa tuki opinnäytetyöprosessiamme etenkin aineiston keruuprosessissa, kun kyselyä oli valmisteltu etukäteen. Tehtävänä oli huomioida työelämästä nousevat toiveet, riittävä yhteydenpito ja tiedottaminen. Tutkimusluvan opinnäytetyölle haimme yhteistyötaholtamme Lappeenrannan kaupungilta. Valmiin opinnäytetyön toimitamme yhteistyötahollemme Lappeenrannan kaupungille, sekä opinnäytetyöhömmme osallistuneisiin avoimen varhaiskasvatuksen yksiköihin Lauritsalaan, Leiriin sekä Sammonlahteen.

Teoriaosuutta kootessa tutustuimme laajasti aihetta käsittelevään kirjallisuuteen ja materiaaliin. Teoriaosuuden luotettavuuden kannalta olemme käyttäneet vain asiallisia lähteitä. Olemme arvioineet tietolähteiden käyttökelpoisuutta ja luotettavuutta, esimerkiksi vertailemalla useampia samankaltaisia lähteitä toisiinsa, ja olemme pyrkineet valitsemaan aineistomme materiaaliksi uusimmat julkaisut.

Käytimme opinnäytetyössä anonyymiä kyselylomaketta, joten vastaajia ei voida tunnistaa. Kyselyiden mukana lähteneessä saatekirjeessä selostimme tarkemmin kyselylomakkeen merkitystä ja tarkoitusta, sekä mihin tarkoitukseen vastauksia käytetään. Saimme kyselyyn monia vastauksia, joten validius voi vaihdella. Emme voi olla täysin varmoja siitä, että kaikki kyselyt palautuivat meille ja että kaikkiin täytettyjen kyselylomakkeiden kysymyskohtiin vastattiin. Menetelmänä kyselylomakkeiden käyttö on kannattavaa, sillä näin voidaan säästää tutkijalta aikaa ja vaivannäköä. Kyselylomakkeilla suoritettuun tutkimukseen liittyy myös heikkouksia, sillä vastaajat voivat ymmärtää kysymykset väärin tai kokea kysymykset vastausvaihtoehtoineen hankaliksi, jos valmiista vaihtoehdoista ei löydy sopivaa vastausta. (Hirsjärvi ym. 2009, 195, 231.)

Kyselylomake tutkimusmenetelmänä on mielestämme toimiva ja palveli opinnäytetyömme tarkoitusta hyvin. Kyselylomakkeita käyttämällä saimme laajemman otannan ja kyselylomakkeet saavuttivat vastaajat helposti avoimien päiväkotien työntekijöiden avustuksella. Kyselylomakkeet täytettiin anonyyminä, joten vas-

taajilla oli mahdollisuus kertoa mielipiteensä avoimesti. Jakamistamme kyselylomakkeista kaikki eivät meille kuitenkaan palautuneet, mikä pienentää otantaamme ja vaikuttaa tutkimuksen luotettavuuteen.

Luotettavuuden takaamme pitämällä tiedot vääristelemättöminä ja sensuroimattomina. Kyselyyn vastanneet pysyvät koko tutkimusprosessin ajan anonyymeina ja noudatamme salassapitovelvollisuutta. Raportoimamme tieto on perusteltua ja opinnäytetyömme aihe palvelee meitä ammatillisesti tulevana varhaiskasvattajina. Tulokset kirjataan vääristelemättä ja sellaisena kuin olemme ne saaneet. Onnistuneen raportoinnin takaamiseksi kirjasimme tulokset rehellisesti ja huolellisesti. Raportointi ei saa olla puutteellista eikä harhaanjohtavaa. Tutkimuksen puutteet on tuotava julki. (Hirsjärvi ym. 2009. 24–27.)

5 Tutkimustulokset

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Lappeenrannan kaupungin tarjoaman avoimen varhaiskasvatuksen palveluiden toiminnan laatua käyttäjien näkökulmasta. Aineisto on kerätty Lauritsalan, Leirin sekä Sammonlahden avointen päiväkotien ja leikkikerhojen toimintaan osallistuvilta huoltajilta. Keskeisimpinä tarkastelun kohteina ovat palveluiden toimivuus ja sisältö.

Opinnäytetyöhömmme osallistui kolme Lappeenrannan avoimia varhaiskasvatuspalveluita tarjoavaa yksikköä, joissa järjestetään avoimen päiväkodin ja leikkikerhojen toimintaa. Kyselyyn osallistuivat Lauritsalan, Leirin ja Sammonlahden yksiköt. Jaoimme kohteisiin yhteensä 158 kyselyä ja vastauksia saimme 101, joista yksi oli hylätty tyhjänä palauttamisen vuoksi. Lauritsalan leikkikerhosta saimme 32 vastausta ja avoimesta päiväkodista 28 vastausta. Leirin leikkikerhosta saimme kuusi vastausta ja avoimesta päiväkodista 18 vastausta. Sammonlahden leikkikerhosta saimme neljä vastausta ja avoimesta päiväkodista saimme 13 vastausta. Leikkikerhosta ja avoimesta päiväkodista saadut vastaukset olemme eritelleet omiin osioihinsa. Kaikista kyselyistä leikkikerhon kyselyitä oli 88 ja vastauksia leikkikerhoista saimme yhteensä 42. Avoimen päiväkodin kyselyitä oli 70 ja vastauksia saimme 59.

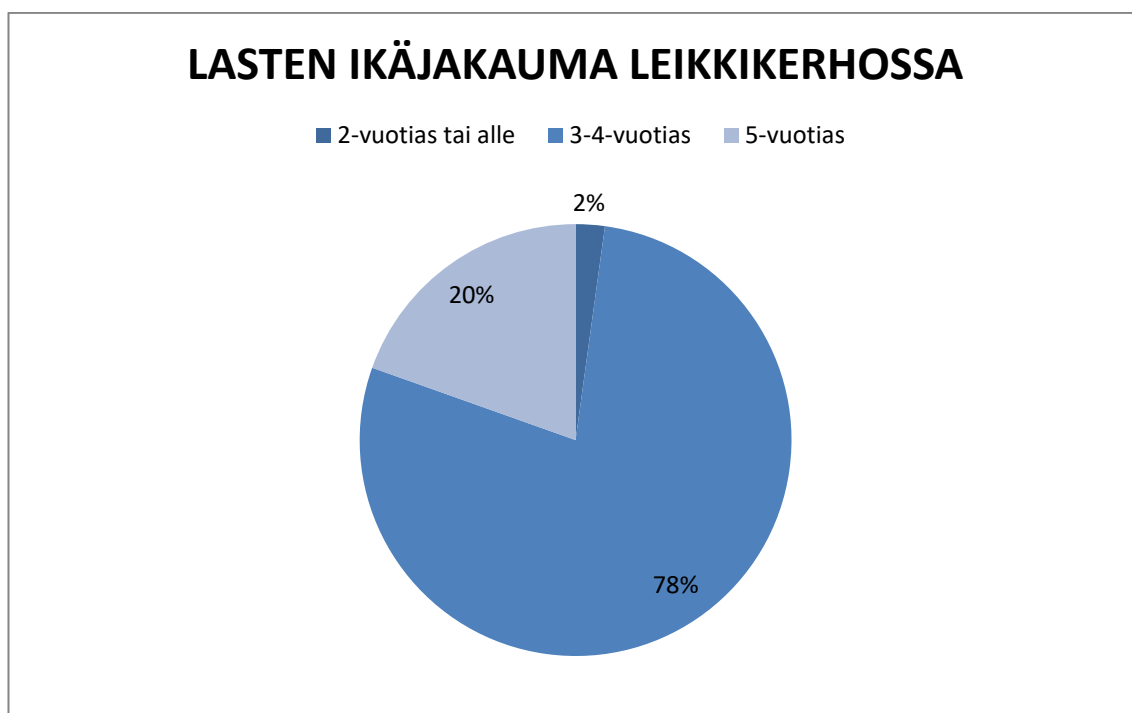
5.1 Kyselyyn vastanneiden taustatekijät ja lasten ikäjakauma

Leikkikerhon kyselyyn vastanneista 39 oli naisia ja 3 miehiä, kyselyitä oli yhteensä 42. Avoimen päiväkodin kyselyyn vastanneita oli 59 ja he kaikki olivat naisia.

Huoltajien työllisyystilanne

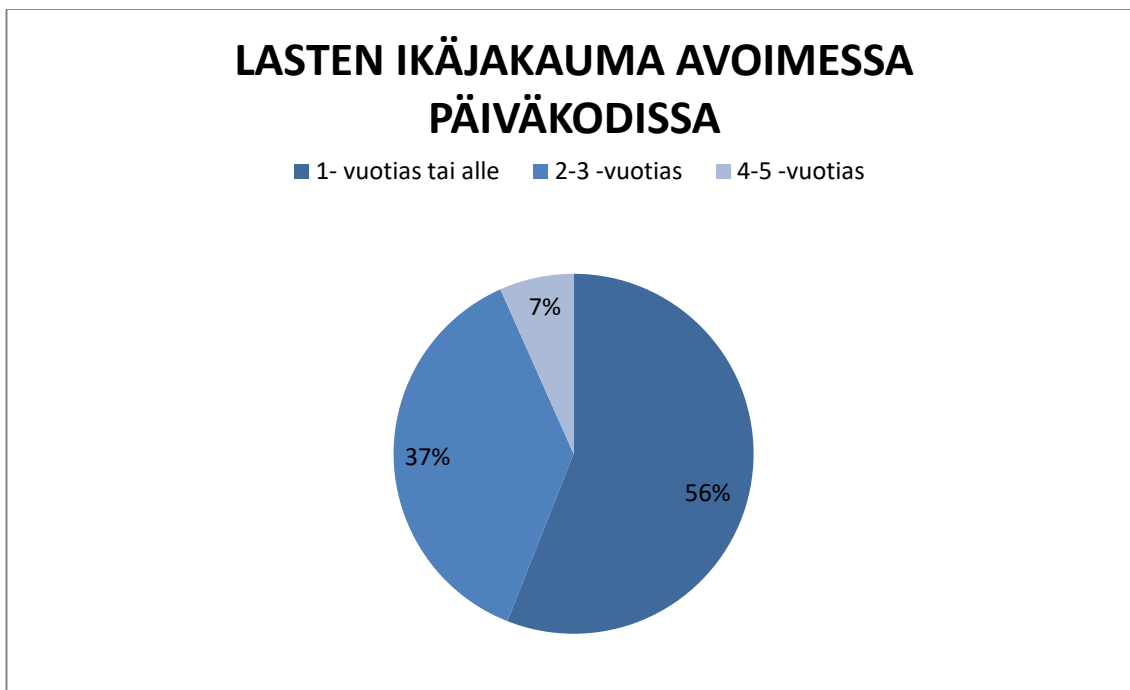
Huoltajilta kysyttiin heidän työllisyystilannettaan kolmella eri vastausvaihtoehdolla: työssä, työtön tai muu (esimerkiksi kotihoidontuella), vastaajia kysymykseen oli 42. Huoltajista 30 vastasi kuuluvansa muuhun kategoriaan, eli he olivat kyselyn aikana esimerkiksi kotihoidontuella. Vastanneista 10 oli kyselyn aikana työllistynyt ja kaksi oli työttöminä. Avoimessa päiväkodissa työllisyystilannetta kartoittavaa kysymykseen vastasi 58 huoltajaa. Huoltajista 44 vastasi kuuluvansa muuhun kategoriaan, eli he olivat kyselyn aikana esimerkiksi kotihoidontuella. Vastanneista kahdeksan oli kyselyn aikana työllistynyt ja kuusi oli työttöminä.

Kuviossa 1 kuvataan lasten ikäjakaumaa leikkikerhossa. Enemmistönä olivat 3-4-vuotiaat, joiden osuus kokonaismäärästä oli 78%. Seuraavaksi suurin osuus oli 2-vuotiaissa tai nuoremmissa, joiden osuus kokonaismäärästä oli 20%. 5-vuotiaita leikkikerhossa oli vähiten, kokonaismäärästä vain 2%.



Kuvio 1. Lasten ikäjakauma leikkikerhossa, N= 46

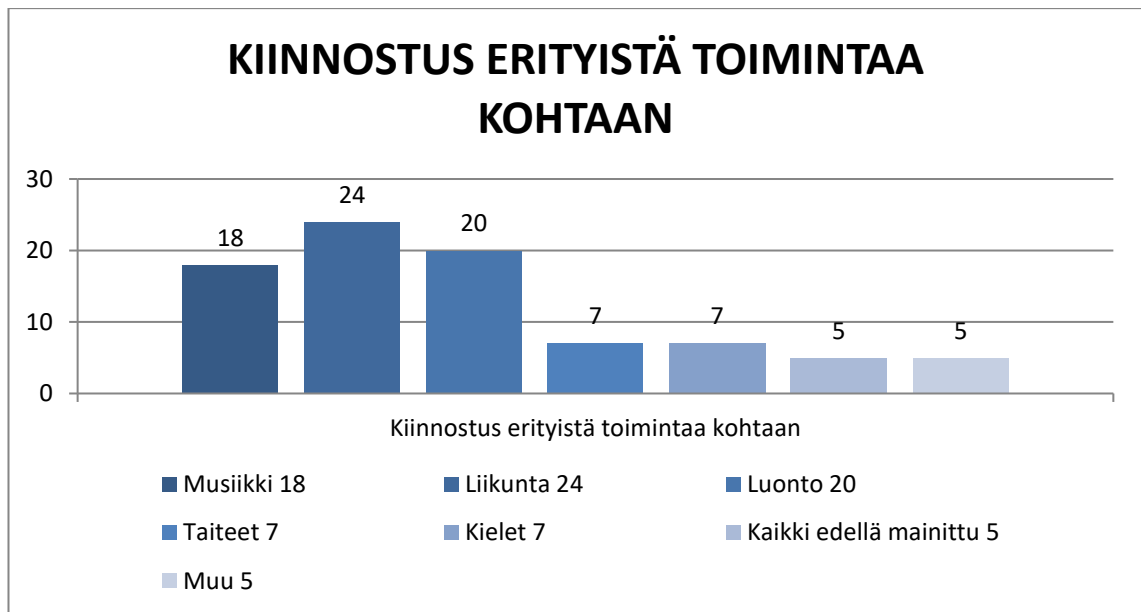
Kuviossa 2 kuvataan lasten ikäjakaumaa avoimessa päiväkodissa. Enemmistönä olivat yksivuotiaat tai nuoremmat, joiden osuus kokonaismäärästä oli 56%. Seuraavaksi suurin osuus oli 2-3-vuotiaissa, joiden osuus kokonaismäärästä oli 37%. 4-5-vuotiaita avoimessa päiväkodissa oli vähiten, kokonaismäärästä vain 7%.



Kuvio 2. Lasten ikäjakauma avoimessa päiväkodissa, lapsia yhteensä 75

5.2 Huoltajilta saatu tieto palveluiden toiminnasta ja sisällöstä leikkikerhossa

Kuviossa 3 kuvataan kiinnostusta erityistä toimintaa kohtaan. Tässä kysymyksessä emme olleet rajanneet valintojen määrää. Huoltajat saivat valita vaihtoehtoista useamman kohdan ja ehdottaa myös mainitsemattomia vaihtoehtoja. Eniten kiinnostusta herättivät liikunta, luonto ja musiikki. Vähemmän kiinnostusta herättäviksi toiminnoiksi nousivat taiteet ja kielet. 59:stä vastaajasta 5 piti myös kaikkia edellä mainittuja toimintoja kiinnostavina, ja muutama vanhemmista oli ehdottanut myös muita, listasta puuttuvia, vaihtoehtoja, esimerkiksi matematiikka, legot ja palapelit.



Kuvio 3. Kiinnostus erityistä toimintaa kohtaan

Ulkoilua leikkikerhossa

Kyselyssä kysimme avoimena kysymyksen huoltajien mielipidettä ulkoilun sisällyttämisestä leikkikerhon toimintaan. Suurin osa vastaajista koki ulkoilun hyvänä vaihteluna, sillä ulkoillessaan lapsi pääsee tutkimaan ja ihmettelemään muuttuvaa luontoa. Muutamien huoltajien mielestä ulkoilulle ei ole tarvetta järjestää aikaa leikkikerhossa, sillä kotonakin ulkoillaan tarpeeksi päivittäin. Näiden huoltajien mielestä leikkikerhossa vietetty vähäinen ja kallisarvoinen aika olisi parempi hyödyntää muun toiminnan parissa, kuten esimerkiksi ulkoilemalla.

Kesätoiminnan tarve leikkikerhossa

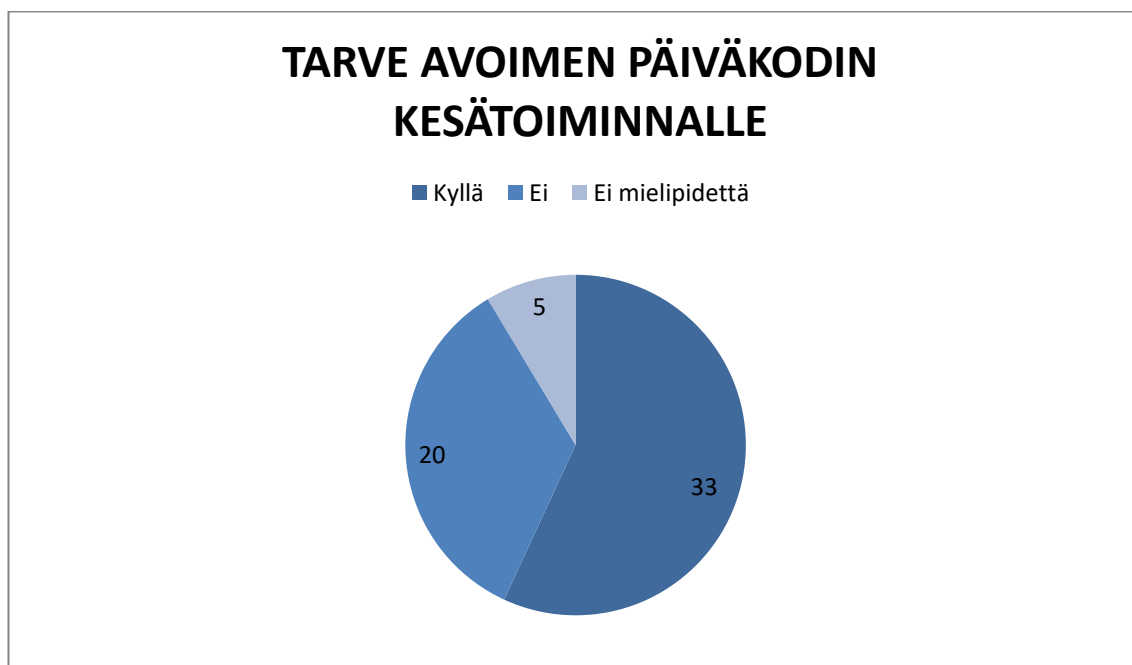
Puolet vastaajista oli kesätoiminnan järjestämisen kannalla, silloin lapsilla olisi myös kesäisin toimintaa ja suhteet kerhokavereihin säilyisivät kesän aikana. Puolet vastaajista oli kesätoimintaa vastaan, koska moni koki lasten pitkän kesäloman hyvänä ja mahdollisuutena perheelle lomaila yhdessä kesän aikana. Esille nousi myös ajatus siitä, jos kesätoiminnan järjestäminen ei ole mahdollista, voisi leikkikerhotoiminta alkaa syksyllä aiemmin ja kestää keväällä pidemmälle kesän puolelle.

Perusteet saada lapselle kerhopaikka

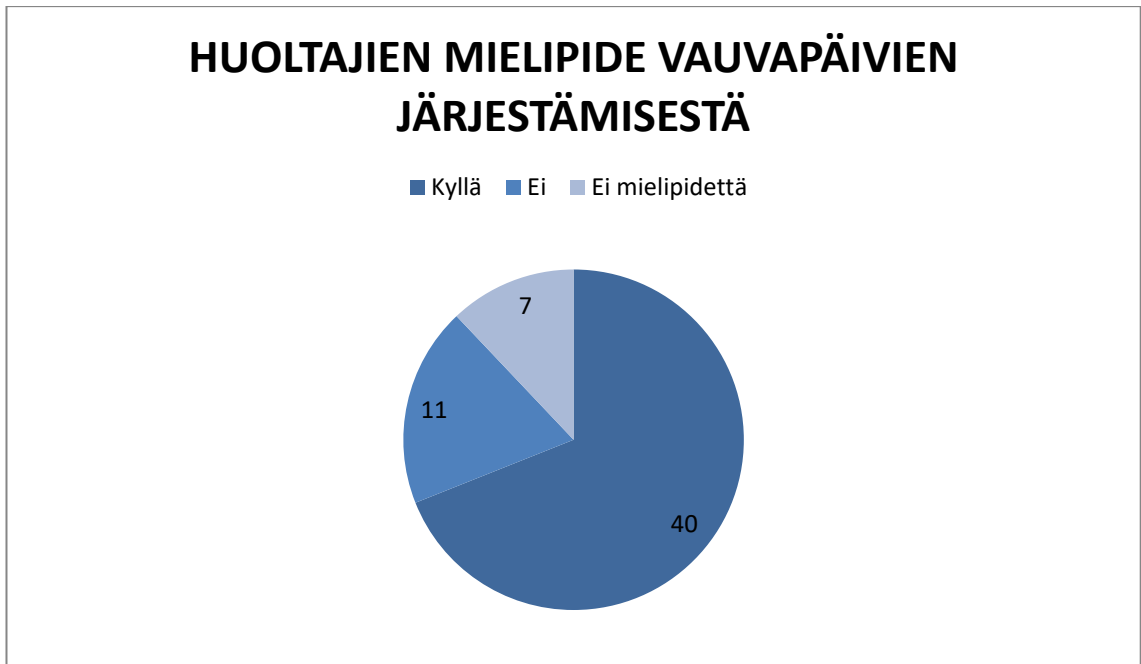
Kysyimme huoltajilta tärkeintä syytä saada lapselleen kerhopaikka. Huoltajien mielestä leikkikerho antaa lapselle valmiuksia tulevaa päivähoitoa varten. Leikkikerhossa lapsen vuorovaikutus- ja ryhmätaidot kehittyvät toimiessa ikätovereiden kanssa. Osa huoltajista koki myös arjen vaihtelun tärkeänä syynä kerhopaikan hankinnalle. Leikkikerhossa käyminen helpottaa huoltajien kokemuksen mukaan myös kodin arkea, ja edeltävät hyvät kokemukset saavat huoltajat hakemaan paikkaa uudelleen myös muille perheen lapsille.

5.3 Huoltajilta saatu tieto palveluiden toiminnasta ja sisällöstä avoimessa päiväkodissa

Kuviossa 4 kuvataan huoltajien mielipidettä avoimen päiväkodin kesätoiminnan tarpeellisuudesta. Huoltajista 33 oli sitä mieltä, että kesätoiminta avoimessa päiväkodissa tulisi tarpeeseen. Vastanneista 20 ei tarvinnut kesätoimintaa omalle perheelleen, eikä näin pitänyt sitä tarpeellisenä. Vastanneista 3 ei osannut sanoa mielipidettään asiasta.

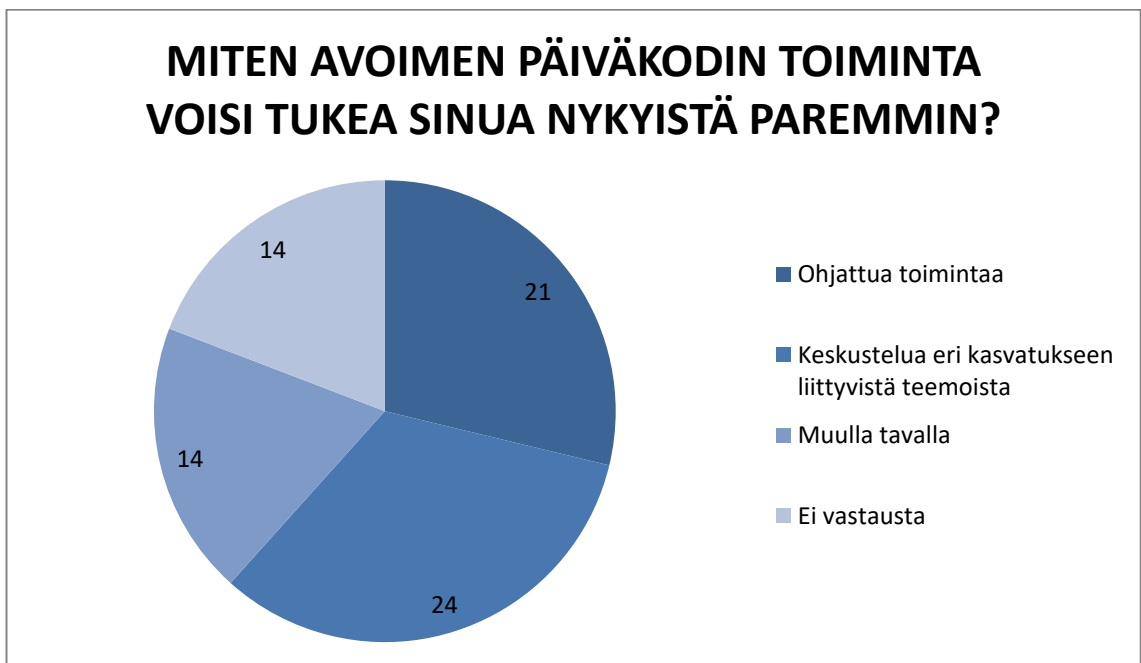


Kuvio 4. Tarve avoimen päiväkodin kesätoiminnalle, N=55, M=3



Kuvio 5. Huoltajien mielipide vauvapäivien järjestämisestä, N=55, M=3

Kuviossa 5 kuvataan huoltajien mielipidettä vauvapäivien järjestämisestä. Vastanneista 40 oli vauvapäivien järjestämisen kannalla ja 11 oli sitä mieltä, ettei niille olisi käyttöä. Vastanneista 7 ei osannut sanoa mielipidettään asiaan.



Kuvio 6. Miten avoimen päiväkodin toiminta voisi tukea sinua nykyistä paremmin?

Kuviossa 6 kuvataan huoltajien kokemusta avoimen päiväkodin tuesta ja siitä, miten toiminta voisi tukea huoltajaa nykyistä paremmin. Tässä kysymyksessä valintojen määrää ei ollut rajoitettu. Huoltajat kokivat keskustelumahdollisuuden kasvatusteemoista eniten vanhemmuutta tukevana toimintana. Ohjatun toiminnan järjestäminen ja siihen osallistuminen oli huoltajien mielestä seuraavaksi tärkein tukea antava toimintamuoto avoimessa päiväkodissa. Vastanneista 14 koki jonkinlaisen muun toiminnan itseään tukevana asiana. Vastanneet kuvasivat esimerkiksi perhe-elämän teemoihin liittyvien tietoisuuksien ja erilaisten tema- ja ulkoilutapahtumien järjestämisen tukevana toimena. Kyselyyn vastanneista 14 jätti vastaamatta kysymykseen.

Avoimen päiväkodin tuki perheelle

Kyselyyn vastanneiden vastauksista nousi esille monesti avoimen päiväkodin tärkeys perheiden arjessa. Avoin päiväkotitoiminta tuo perheiden arkeen vaihtelua niin lapsille kuin huoltajillekin. Huoltajat kokevat saavansa tukea samassa tilanteessa olevilta sekä toiminnan tuovan rutiineja perheen arkeen. Avoimessa päiväkodissa käyvät huoltajat toivoisivat jopa lisää mahdollisuuksia tulla paikalle, sillä avoimesta päiväkodista saatava hyöty on heille suuri.

Tärkeää työtä ja käsittämätöntä, että tämä kaikki maksutonta! - Yksi kyselyyn vastanneista huoltajista

Kyselyiden vastauksista nousi esille avoimen varhaiskasvatuksen arvokkuus huoltajien näkökulmasta ja pohdintaa siitä, miten avoimen varhaiskasvatuksen arvostusta saisi nostettua päivähoidon rinnalle. Huoltajille avoimien varhaiskasvatuspalveluiden tuoma hyöty ja tuki ovat päivittäisessä arjessa mittaamattoman arvokkaita.

5.4 Avoimen päiväkodin ja leikkikerhon yhteisiä toiveita ja ajatuksia

Kyselyssämme annoimme huoltajille mahdollisuuden kirjoittaa avoimesti omia ajatuksiaan ja toiveitaan avoimeen varhaiskasvatukseen liittyen. Tässä kysymyksessä emme antaneet vastauksille mitään suuntaa, vaan jokainen kyselyyn vastannut huoltaja sai sanoa vapaasti oman sanansa. Vastauksista nousi esille se,

että avoimia päiviä sekä valinnanvaraa toiminta-ajoissa toivotaan enemmän. Toiminta-ajat herättävät paljon mielipiteitä, koska huoltajilla on erilaisia tarpeita. Perheiden päivärytmit eroavat esimerkiksi työn tai opiskelun vuoksi. Monet toivovat myös enemmän valinnanvaraa aukioloaikoihin, jolloin avoimeen päiväkotiin voitulla ja myös viikoittaisia päiviä toivotaan enemmän. Sammonlahdessa aukiolo-toiveet painottuivat iltapäivään, kun Lauritsalassa toivottiin enemmän mahdollisuuksia tulla aamupäivisin paikalle.

Avoimia päiviä voisi olla enemmän, kun joskus samalle päivälle tulee menoa ja harmittaa ettei päässyt paikalle. Iltapäivä painotteista toimintaa voisi myös ajatella.

Kyselyyn vastanneet huoltajat kokivat avoimen päiväkodin tärkeänä, sillä se mahdollistaa huoltajille sosiaalista kanssakäymistä ja kokemuksen vertaistuesta. Avoimessa päiväkodissa sekä huoltajat että lapset saavat mahdollisuuden tutustua uusiin ihmisiin ja toimintoihin. Huoltajien vastauksista nousi esille myös avoimien varhaiskasvatuspalveluiden tärkeys lapsiperheiden arjessa. Avoimeen päiväkotiin tai leikkikerhoon lähteminen tuo useiden perheiden arkeen uudenlaisen rutiinin, joka helpottaa myös kotona arjen sujumista. Monet vanhemmat kokivat palveluiden tuovan heille mahdollisuuden rentoutua ja olla kokonaan läsnä lapsensa leikkihetkissä, kun kodin tuomat askareet eivät olleet mielessä.

Toivoisin Lpr:n kaupungin ymmärtävän kuinka suuri henkireikä avoin päiväkotiki on monille ja kuinka "pienen kynnyksen" paikka tulla, vaikka muuhun ihmisten ilmoille olisi vaikea lähteä. Uskon avoimen päiväkodin varsinkin, jos olisi enemmän auki vähentäisi pienien viemistä varsinaiseen päiväkotiin, jos vanhemmat eivät ole töissä.

Monet huoltajat nostivat vastauksissaan esille myös alueiden eri palveluntuottajien mahdollisen yhteistyön herättelemisen, kuten yhteistyö esimerkiksi seurakuntien, perhepäivähoitajien ja avoimen varhaiskasvatuksen kanssa. Huoltajat toivoivat eri tahojen yhteistyöstä, esimerkiksi ulkoiluhetkiä ja erilaisia retkiä. Yhteiset suunnitelmat ja tapahtumat eri toimijoiden kesken mahdollistaisivat myös lapsille uusia ympäristöjä ja mahdollisuuksia kokea ja oppia uutta toisilta. Esimer-

kiksi perhepäivähoidon ja avoimien palveluiden yhteiset ulkoiluhetket toisivat lapsille uusia tuttavuuksia toisista hoitopaikoista, ja myös huoltajat saisivat mahdollisuuden tutustua toisiin huoltajiin ja mahdollisuuden saada uusia vertaistukisuhteita.

Olisi kiva, jos järjestettäisiin yhteisiä juttuja, vaikka alueen perhepäivähoitajien kanssa. Esim. Mahdollisuus lähteä lasten kanssa mukaan jonnekin tai tulla leikkimään kerholaisten kanssa.

Keskustelua ja yhteistyötä voisi eri palveluntarjoajien kanssa lisätä ja näin mahdollisesti välttää päällekkäisiä aukioloaikoja. Eri päiville ja eri aikoihin sijoitetut toiminnot myös toisivat perheiden arkeen vaihtelua ja useampia mahdollisuuksia osallistua, jos esimerkiksi omat menot estävät joinain päivinä osallistumisen.

Avoimen päiväkodin ja seurakunnan avoimen toiminnan aukioloaikoja voisi sovittaa paremmin yhteen. Nyt molemmat ovat samassa kaupunginosassa samana päivänä. Jos eri tahojen toiminnot olisivat eri päivinä, perheillä olisi enemmän valinnanvaraa missä käydä milloinkin.

Huoltajat nostivat vastauksissa esille tilojen ahtauden ja toiveen isommista tiloista, toimintapisteitä toivottiin myös Joutsenon suuntaan. Erityisesti Lauritsalan toimipisteen vastauksista nousi esille huoltajien huoli pysyvien tilojen puuttumisesta toimintakaudella 2017–2018. Huoltajat kokivat haasteelliseksi lyhyen ilmoitusajan siitä, missä toiminta milloinkin tapahtuu. Yksi huoltajista tiivistä asian hyvin sanomalla, että ilman Peda-nettiä ja sen tarkastamista päivittäin, menisi tieto paikasta johon mennä milloinkin hyvin usein ohi.

Sammonlahden avoimen päiväkodin tilat ovat todella ahtaat. Leikkitala on välillä "kortilla", jos perheitä on paljon yhtä aikaa. Työntekijät ovat ystävällisiä, mutta monesti vain yksi on paikalla ja "ylityöllistetty".

Voisalmeen olisi kiva saada avoin päiväkotitoiminta, vaikka yhdeksi päiväksi viikossa. (Nyt toimii yli 3v. leikkikerho). Samoin Joutsenossa ei ole toimintaa ollenkaan, kuitenkin paljon asukkaita. Tämä "kaupunginosa" on unohdettu kokonaan.

Jo käsiteltyjen aiheiden lisäksi, huoltajien vastauksista ei noussut esille mitään erityistä kehityskohdetta, vaan toimintaan ja toiminta-aikoihin oltiin yleisesti tyytyväisiä, vaikka kaikkien vastaajien mielestä toimintamuodot eivät vastanneetkaan heidän kaikkia toiveitaan. Huoltajien esille tuomat asiat liittyivät lähinnä tilojen pienuuteen sekä toiminta-aikojen vähyyteen. Mikään esille noussut kehitystä vaativa asia ei kuitenkaan ole ollut kenellekään vastaajalle esteenä toimintaan osallistumiselle. Yleisesti avoimen päiväkodin ja leikkikerhon toimintaan osallistuvat huoltajat olivat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin ja arvostus työntekijöitä ja heidän tekemäänsä työtä kohtaan huokui jokaisesta vastauksesta.

6 Yhteenveto ja pohdinta

Opinnäytetyömme tarkoituksena oli selvittää Lappeenrannan kaupungin avoimen varhaiskasvatuspalveluiden toiminnan laatua käyttäjien näkökulmasta. Tavoitteina opinnäytetyössä meillä oli palveluiden toimivuuden sekä laadun kehittäminen. Opinnäytetyössä huoltajat olivat keskiössä ja heidän mielipiteiden saavuttaminen oli meille tärkeää. Opinnäytetyön aineisto kerättiin palveluita käyttäviltä huoltajilta kirjallisella kyselylomakkeella, joten huoltajien mielipiteet olivat vahvasti läsnä opinnäytetyön tuloksia kirjoitettaessa.

Opinnäytetyömme aihe oli mielestämme erittäin mielenkiintoinen sekä ajankohtainen ja opinnäytetyöprosessimme lähti nopeasti käyntiin. Tämä mahdollisti meille rauhallisen ja suunnitelmallisen työskentelyn koko opinnäytetyöprosessin ajan. Aiheen saimme keväällä 2017 ja kokonaisuudessaan prosessi alkoi 2017 syksyllä tutkimusluvut saatuamme. Toimitimme kyselyt yksiköihin syyskuun 2017 aikana ja saimme ne takaisin suunnittelemamme aikataulun puitteissa loka-kuussa. Vastaukset muodostivat kokonaisuuden, jota lähdimme opinnäytetyösämme analysoimaan. Vastauksia analysoidessamme saimme itsellemme laajan kuvan huoltajien näkemyksistä Lappeenrannan kaupungin avoimista varhaiskasvatuspalveluista.

Opinnäytetyöprosessi sujui loistavassa yhteistyössä yhdessä yhteistyökumppanimme Lappeenrannan kaupungin kanssa. Selkeästi ohjeistettu toimeksianto auttoi meitä ymmärtämään, millaista tietoa on tavoitteena saada. Selkeän ohjeis-

tuksen avulla olemme pystyneet toimimaan prosessin aikana itsenäisesti, kuitenkin meillä on ollut tarpeen vaatiessa mahdollisuus kysyä ja tavata yhteistyökumppaniamme. Yhteistyö palveluiden tuottajien kanssa oli myös mutkatonta, mutta toimipisteiden innokkuus kyselyyn vastaamisessa oli vaihtelevaa.

Mielenkiintoinen opinnäytetyöaihe auttoi meitä pysymään aikataulussa. Prosessi kokonaisuudessaan on ollut työläs, mutta palkitseva ja antanut meille paljon ymmärrystä avoimien varhaiskasvatuspalveluiden toiminnasta sekä laadusta. Sekä erilaisten aineistonkeruumenetelmien että analysointimenetelmien myötä olemme oppineet paljon tutkimusprosessin eri vaiheista. Kyselylomakkeiden käyttö oli meille kaikille uusi asia, mutta yhdessä yhteistyökumppanimme kanssa saimme tehtyä toimivat ja tutkimusta vastaavat lomakkeet.

Ryhmämme yhteistyö on sujunut koko prosessin ajan hyvin ja jokainen meistä on suoriutunut omasta osuudestaan kunnialla. Jaoimme vastuualueet keskenämme ja tuimme toisiamme opinnäytetyön eri vaiheissa. Opinnäytetyön aihe tukee ammatillisuutemme kasvua siten, että olemme laajasti tietoisia Lappeenrannan kaupungin tarjoamista varhaiskasvatuspalveluista. Olemme saaneet paljon tietoa ja kokemusta huoltajien kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Jatkuvasti muuttuvat toimintaympäristöt haastavat sosionomin (AMK) koulutuksessa saamaamme laajaa osaamista. Avoimen varhaiskasvatuksen arjessa nousee vahvasti esille sosiaalialan kompetensseista asiakastyön osaamisen kompetenssi. Asiakkaan osallisuutta tukevan ammatillisen ja vuorovaikutuksellisen työotteeseen sekä sosionomin (AMK) kyky tukea ja ohjata asiakasta eteenpäin palveluiden välillä korostuvat erityisesti kaikissa varhaiskasvatuksen muodoissa. Sosionomille (AMK) on tuttua oman ammatillisuuden tutkiminen sekä kehittäminen, siksi sosionomi (AMK) on valmis muuttamaan omaa toimintaansa nykypäivän muuttuvassa arjessa. (Innokylä 2016.)

Kyselyiden vastauksia tuloksiin purkaessamme saimme arvokasta tietoa Lappeenrannan kaupungin avoimien varhaiskasvatuspalveluiden laadusta sekä huoltajien kokemuksista kyseisistä palveluista. Saamamme vastaukset antoivat meille vaikutelman siitä, että kyselyyn vastanneet olivat aidosti kiinnostuneita aiheestamme ja käyttäneet vastaamiseen hyvin aikaa. Saimme suuren määrän

monipuolisia ja laadukkaita vastauksia, joiden perusteella meidän oli helppo lähteä kirjoittamaan kyselymme tuloksia. Huoltajat olivat selvästi halukkaita jakamaan omat mielipiteensä palveluiden laadusta ja toivat selkeästi esille erilaisia jatkokehittämistä vaativia kohteita. Tästä voimme päätellä huoltajien todella pitävän palveluita tärkeänä, mistä olemme huoltajien kanssa täysin samaa mieltä.

Vastauksia läpikäydessämme pohdimme, olisiko useamman miesvastaajan saaminen vaikuttanut suuresti tuloksiin ja tuonut ilmi eroavaisuuksia mielipiteissä. Vastaajistamme vain kolme oli miehiä, jolloin naisten määrä vastanneista oli huomattavasti suurempi. Miesten pieni määrä vastaajissa ei kuitenkaan antanut meille mahdollisuutta tutkia tätä osa-aluetta sen syvällisemmin.

Paperisten kyselyiden käyttäminen lisäsi meidän työmääräämme suuresti verrattuna siihen, jos olisimme tehneet kyselyn sähköisenä. Jälkikäteen ajateltuna opinnäytetyöprosessiamme haastoi oma valintamme paperilomakkeiden käytöstä. Leikkikerhon ja avoimen päiväkodin vaatimat omat kyselyt hankaloittivat tulosten läpikäyntiä ja lisäsivät työmäärää sekä ajankulutusta, sillä kysymykset olivat suurimmilta osilta samanlaisia. Eroavaisuuksia löytyi siinä määrin, ettei yhtenäisyyksiä voitu tutkia. Leikkikerhon ja avoimen päiväkodin kyselyiden vastausten laatua olisi voitu parantaa myös sillä, että viedessämme kyselyitä yksiköihin, olisimme käyttäneet enemmän aikaa huoltajien neuvomiseen kyselyn täyttämässä. Joidenkin kysymysten kohdalla oli selvästi havaittavissa joitakin väärinymmärryksiä, jotka olisimme voineet välttää hyvällä perehdytyksellä kysymysten tarkoituksiin.

Kyselyiden vastausten perusteella voidaan sanoa Lappeenrannan avoimien varhaiskasvatuspalveluiden tarjoavan laadukasta ja ammattitaitoista varhaiskasvatusta.

Kuviot

Kuvio 1. Lasten ikäjakauma leikkikerhossa, N=46 s. 19

Kuvio 2. Lasten ikäjakauma avoimessa päiväkodissa, lapsia yhteensä 75 s. 20

Kuvio 3. Kiinnostus erityistä toimintaa kohtaan, s. 21

Kuvio 4. Tarve avoimen päiväkodin kesätoiminnalle, N=55, M=3 s. 22

Kuvio 5. Huoltajien mielipide vauvapäivän järjestämisestä, N=55, M=3 s. 23

Kuvio 6. Miten avoimen päiväkodin toiminta voisi tukea sinua nykyistä paremmin?, s. 23

Taulukot

Taulukko 1. Avoin varhaiskasvatus ja erilaiset käytänteet, s.8

Lähteet

- Alasuutari, P. 1999. Laadullinen tutkimus. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Alila, K. & Portell, T. 2008. Leikkitoiminnasta avoimeen varhaiskasvatukseen. Avointen varhaiskasvatuspalveluiden nykytila ja kehittämistarpeet 2007. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö. 12. <https://thl.fi/documents/10542/473661/avoin%20varhaiskasvatus.pdf>. Luettu 24.10.2017
- Aro, T. & Eklund, K. & Laakso, M-L. & Lajunen, K. & Katajamäki, J. & Poikkeus, A-M. 2002. Tukitoimintaa vilkkaiden lasten perheille. Teoksessa Kinnunen, U. & Rönkä, A. (toim.) Perhe ja vanhemmuus: Suomalainen perhe-elämä ja sen tukeminen. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy, 159–182.
- Asetus lasten päivähoidosta 239/1973.
- Hirsjärvi, S. Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. Hämeenlinna: Kariston kirjapaino Oy.
- Innokylä. 2016. Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto. Sosiaalialan kompetenssit. Sosionomi (AMK) tutkinnon kompetenssit. www.innokyla.fi/documents/1167850/5e8f1ef1-7a5b-4dfb-a629-0ea09dbfe904. Luettu 26.3.2018.
- Investopedia. 2018 Quantitative Analysis. www.investopedia.com/terms/q/quantitativeanalysis.asp. Luettu 3.2.2018.
- Investopedia. 2018. Qualitative Analysis. www.investopedia.com/terms/q/qualitativeanalysis.asp Luettu 3.2.2018.
- Karila, K. 2016. Vaikuttava varhaiskasvatus. Opetushallitus. Helsinki: Grano Oy. www.oph.fi/download/176638_vaikuttava_varhaiskasvatus.pdf. 40. Luettu 24.2.2018
- Kaskela, M. & Kekkonen, M. 2006. Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta: opas varhaiskasvatuksen kehittämiseen. Vaajakoski: Gummerus Kirjapaino Oy. www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/77944/OPA2006_063_Stakes.pdf?sequence=1. 11,17. Luettu 19.10.2017
- Kekkonen, M. 2012. THL. Terveystieteiden tutkimuskeskus. Vanhemmat ja lapset päivähoidon diskurssiivisilla näyttämöillä. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteiden yksikkö. Akateeminen väitöskirja. Tutkimus 72/2012. <http://tam-pub.uta.fi/bitstream/handle/10024/66856/978-951-44-8708-8.pdf?sequence=1>. 59. Luettu 15.10.2017
- Keskinen, S. & Virjonen, H. 2004. Vanhemmuuden ja lapsen kasvun tukeminen päivähoidossa. Helsinki: Tammi.
- Koskela, A. & Pusa, K. 2014. Kuin toinen olohuone tai leikkihuone meille -Rovaniemen avoin päiväkotiperheiden tukena. <http://lauda.ulapland.fi/bitstream/handle/10024/59664/Koskela.Anu%20%26Pusa.Kaisa.pdf?sequence=2&isAllowed=y>. 14. Luettu 22.1.2018.

KvaliMOTV. 2018. Sisällönanalyysi. www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_2.html. Luettu 10.4.2018

KvantiMOTV. 2014. SPSS-oppimisympäristö. Frekvenssijakauma, keski- ja hajontaluvut. www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/frekvenssi/harjoitus1.html. Luettu 10.4.2018

Laki lastenpäivähoidosta 36/1973.

Lappeenrannan kaupunki. 2017. Avoin varhaiskasvatus. Avoimet varhaiskasvatustalut. www.lappeenranta.fi/fi/Palvelut/Kasvatus-ja-opetus/Varhaiskasvatus/Lasten-kotihoito-ja-avoimet-varhaiskasvatustalut/Avoimet-varhaiskasvatustalut. Luettu 24.10.2017.

Lappeenrannan varhaiskasvatussuunnitelma. 2017. <http://kokoushallinta.lappeenranta.fi/dynastyweb/kokous/20175157-5-1.PDF>. 8, 12, 31. Luettu 2.12.2017.

Lappeenrannan kaupunki. Varhaiskasvatus. 2017. www.lappeenranta.fi/fi/Palvelut/Kasvatus-ja-opetus/Varhaiskasvatus. Luettu 12.11.2017.

MLL. Mannerheimin Lastensuojeluliitto. 1989. Päivähoitossa tapahtuu: Vinkkejä kodin ja päivähoiton yhteistyöhön.

Nummemmaa, A. 2004. Tulevaisuuden muistelu muutostyön tukena. Teoksessa Ruokolainen, R. & Alila, K. (toim.) Varhaiskasvatuksen laatu on osaamista ja vuorovaikutusta. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö. 89. http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/72926/Julk_04_06.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Luettu 22.03.2018

OECD. Organisation for Economic Cooperation and Development. 2018. Investing in high-quality early childhood education and care (ECEC). www.oecd.org/education/school/48980282.pdf. Luettu 22.3.2018.

Opetushallitus. 2016. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. www.oph.fi/download/179349_varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet_2016.pdf. 8,9,14,17,33. Luettu 22.10.2017.

Opetushallitus. 2017. Varhaiskasvatus. www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/varhaiskasvatus. Luettu 12.11.2017.

Peda.net. 2017. Avoimet varhaiskasvatustalut. <https://peda.net/lappeenranta/varhaiskasvatus/av>. Luettu 29.11.2017.

Porvoon kaupunki. 2016. Avoimet varhaiskasvatustalut www.porvoo.fi/library/files/576a7efced6b97cdfc004ea5/Avoimet_varhaiskasvatustalut_syksy_2016.pdf. Luettu 13.12.2017.

Rovaniemen kaupunki. 2017. Lasten päivähoito. Avoin varhaiskasvatus. Avoin päiväkotito. www.rovaniemi.fi/fi/Palvelut/Lasten-paivahoito/Avoin-varhaiskasvatus/Avoin-paivakoti. Luettu 29.11.2017.

THL. 2017. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Vammaispalvelujen käsikirja. Lapset & perheet. Kumppanuus lapsen kasvun tukena. www.thl.fi/fi/web/vammaispalvelujen-kasikirja/lapset-perheet/kumppanuus-lapsen-kasvun-tukena#vuorovaikutus. Luettu 5.12.2017.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2006. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Jyväskylä: Tammi.

Vaasan kaupunki. 2017. Perhepalvelut. Avoin varhaiskasvatus. www.vaasa.fi/palvelut/avoin-varhaiskasvatus. Luettu 10.12.2017.

Vaasan kaupunki. 2017. Varhaiskasvatus. Avoin varhaiskasvatus. www.vaasa.fi/kaupungin-organisaatio/sivistystoimi/varhaiskasvatus/avoin-varhaiskasvatus. Luettu 13.12.2017.

Varhaiskasvatuslaki 36/1973, uudistettu 580/2015.



Hyvä avoimen päiväkodin käyttäjä,

Olemme Saimaan Ammattikorkeakoulun sosionomi (AMK) - opiskelijoita kolmannella vuodella. Teemme opinnäytetyön koskien Lappeenrannan kaupungin avoimia varhaiskasvatuspalveluita. Opinnäytetyössä selvitämme Lappeenrannan kaupungin avoimien varhaiskasvatuspalveluiden käyttäjien kokemuksia.

Tämä saatekirje on toimitettu kaikkiin kolmeen Lappeenrannan avoimeen päiväkotiin: Leiriin, Sammonlahteen ja Lauritsalaan. Opinnäytetyötä koskevat kyselyt toteutetaan syyskuun ja lokakuun 2017 aikana ja työ kokonaisuudessaan valmistuu kevään 2018 aikana. Kyselyyn vastaaminen tapahtuu nimettömästi ja siihen osallistuminen on vapaaehtoista. Osallistujalla on oikeus olla vastaamatta kysymyksiin sekä keskeyttää kysely niin halutessaan. Kerättyä aineistoa käytetään vain tämän opinnäytetyön tekemiseen ja vain allekirjoittaneet käsittelevät aineistoa. Kyselyiden aineisto hävitetään asianmukaisesti opinnäytetyön valmistuttua. Kyselyiden kautta pyritään parantamaan avoimia varhaiskasvatuspalveluja.

Toivomme Sinun osallistuvan kyselyyn ja kiitämme Teitä jo etukäteen mielenkiinnostanne opinnäytetyötämme kohtaan. Kyselyyn vastaaminen vie aikaasi vain hetken. Mikäli Sinulla on kysyttävää opinnäytetyöhön tai kyselyyn liittyen, voit ottaa meihin yhteyttä:

Sara Huttunen sara.huttunen@student.saimia.fi

Ilona Koskinen ilona.koskinen@student.saimia.fi

Juuli Jokela juuli.jokela@student.saimia.fi

Palautattehan vastauslomakkeet 20.10. mennessä niille tarkoitettuun palautuslaatikkoon!

Ystävällisin terveisin, Sara, Ilona ja Juuli

KYSELY HUOLTAJILLE LEIKKIKERHOTOIMINNASTA

Vastaajan taustatiedot

Sukupuoli

- Nainen
- Mies
- Muu

Työllisyystilanne

- Työssä
- Työtön
- Muu, esimerkiksi kotihoidontuella

Perheen lasten lukumäärä, jotka ovat avoimien varhaiskasvatuspalveluiden käyttäjiä

- 1
- 2
- 3 tai enemmän, kuinka monta? _____

Lasten ikä/iät

- _____

Kuinka monta kertaa viikossa käytätte leikkikerhotoimintaa?

- 1
- 2
- 3 tai enemmän, kuinka monta? _____

Oletko tyytyväinen nykyisiin toiminta-aikoihin?

- Kyllä
- Ei, miksi? _____

Toivotko leikkikerhon toiminta-aikaan sisältyvää ulkoilua?

- Kyllä, miksi?

- En, miksi?

Näettekö tarvetta leikkikerhon lisätoiminnalle?

- _____

Olisiko teillä tarvetta leikkikerhon kesätoiminnalle?

- Kyllä, miksi?

- Ei, miksi?

Olisiko lapsenne kiinnostunut jostakin erityisestä toiminnasta?

- Kyllä
- Ei

Jos vastasitte kyllä, niin mistä

- Musiikki
- Liikunta
- Luonto
- Taiteet
- Kielet
- Kaikki edellä mainitut

- Jokin muu, mikä?

Mikä oli teille tärkein peruste saada lapsellesi/lapsillesi kerhopaikka?

Olisiko kiinnostusta vaihtoehdolle, jossa samassa tilassa olisi yhtä aikaa leikkikerho ja avoin päiväkoti?

- Kyllä
- Ei

Muita toiveita/ajatuksia/ideoita?

Kiitos! 😊

KYSELY HUOLTAJILLE AVOIMIEN PÄIVÄKODIN TOIMINNASTA

Vastaajan taustatiedot

Sukupuoli

- Nainen
- Mies
- Muu

Työllisyystilanne

- Työssä
- Työtön
- Muu, esimerkiksi kotihoidontuella

Perheen lasten lukumäärä, jotka ovat avoimien varhaiskasvatuspalveluiden käyttäjiä

- 1
- 2
- 3 tai enemmän, kuinka monta? _____

Lasten ikä/iät

Avoimen päiväkodin tavoitteena on tukea perheitä kasvatustyössä.
Miten avoimen päiväkodin toiminta tukee sinua ja perhettäsi?

Miten avoimen päiväkodin toiminta voisi tukea sinua nykyistä paremmin?

- Ohjattua toimintaa
- Keskustelua eri kasvatukseen liittyvistä teemoista
- Muuta, mitä?

Ovatko nykyiset toiminta-ajat hyvät?

- Kyllä
- Ei, miksi?

Kuinka monta tuntia kerrallaan toivot toimintaa olevan?

- Tunti
- Kaksi tuntia
- Kolme tuntia tai enemmän, kuinka monta? _____

Onko teillä tarvetta avoimen päiväkodin kesätoiminnalle?

- Kyllä
- Ei

Onko mielestänne hyvä, että avoimessa päiväkodissa järjestetään vauvapäiviä? (Alle 1,5 vuotiaille)

- Kyllä
- Ei

Tarvitaanko mielestänne vauvapäivinä yli 1,5 vuotiaille toimintaa?

- Kyllä
- Ei

Olisiko kiinnostusta vaihtoehdolle, jossa samassa tilassa olisi yhtä aikaa leikkikerho ja avoin päiväkotitoiminta?

- Kyllä
- Ei

Muita toiveita/ajatuksia/ideoita?

Kiitos! 😊